

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

כב.

עין משפט נר מצוה

קז א מ"י פ"י מהלכות
רוחא הלכה ט סגנו
עין ע"ז:
קח ב ג מ"י פ"י מהלכות
יסודי המורה ה"א:
קט ד מ"י פ"י מהלכות
טומאת זרעתי ה"א:
סגנו לאוין סגנו:
ק"ה מ"י פ"ט מהלכות
כלי המקדש ה"י:
ק"ו ו מ"י פ"ט מהלכות
הלכה ג:
ק"ז ז מ"י פ"י מהלכות
פ"ו הלכה ב:
ק"ח ח מ"י פ"י מהלכות
מלכות הלכה ח:
ק"ט ט מ"י פ"ט מהלכות
כללם ה"א:
ק"י כ מ"י פ"י מהלכות
סנהדרין הלכה א
סגנו לאוין ק"ח:
ק"כ ל מ"י פ"ט מהלכות:

אלא הכא במאי עסקינן שביישלו בעצי הקדש. ואס תאמר לילקי משום הויד במעילה בזאורה וי"ל ללא חשיב אלא ללא דאיתנהו בפחות משה פרוטה:

מתקופה זה רב אושעיא וליחשוב נמי משום זורע בנחל איתן. קשה דהשתא (ו) פריך טובא (ט) ונפרוך (ל) משני מידי וזריך לומר (ס) דע"כ דתנא תנא ושייר ולעיל קאמר ללא תני תנא שמונה ואת אמרת תנא ושייר שמונה הר"ם (ל) דלמי לעיל דקמיא דאיכא תו מלקות משום י"ט היה לו למנותן בשמים אצל הכא יכול להיות ללא איירי תנא למיחשב כל הני גוויי דזורע בתנא איתן ומוסק את השם: **אמר** ליה כגון דאמר שלא אחרוש בין בחור בין ביו"ט. וקשה דאכתי לימא בללו וכן כדפריך פ"ג דשצעות (דף גז. ע"ב) גבי שלא לזכר נזילה ושמוטה דפריך מי איתא בללו וכן ואלוי י"ל דמשכחת לה בתן כגון עפר תיחוח דלית זה חיונה מן המורה בלמותה מרישה:

שהרי גוף אחד (ו) ועשאו הכתוב ב' גופים. הקונטרס פירש כגרכסו ור"ת פירש צענין אחר כמנין חומר דכתיב ציה כלצי וכאליה שם ב' מינין וצוה הפירוט מיושב הא דלמרי צכורות (דף גז. ע"ב) תלתא לצי ואלי כמיני צו חד לכרזי יחוק וחד לכרזי (י"הושע) ופירוט הקונטרס לא תפרש למיילתייהו והשתא נימא (ו) הא דרזי יחוק ורזי (י"הושע) דהכא (ז) **המנהיג בשור פסולי המוקדשים** צוקה. ודוקא אי מושך השור משוי בגופו אצל בלל המשכה אין לוקה בהנהגה דאס לאן כן לעולם לא יוכלו להנהיג שור פסולי המוקדשים ממקום אחר (ז) הא

הוא **ועומד מדר סיני** הוא א"ל כגון דאמר שבועה שלא אחרוש בין בחול בין ביו"ט דמגו דחלה עליה שבועה בחול חלה עליה נמי ביו"ט (מ"י דאיתיה בשאליה לא קתני ולא (ו) והרי הקדש בבכור והרי נזיר בנייר בשמשון נזיר שמשון בר אישמויי למתים הוא אלא תנא איסור כולל לית ליה אמר רבי הושעיא (ה) המרביע שור פסולי המוקדשים לוקה שנים אמר רבי יצחק המנהיג בשור פסולי המוקדשים לוקה שהרי גוף אחד הוא ועשאו הכתוב כשני גופים: **מתני'** ככמה מלקין אותו ארבעים חסר אחת שנא' (י) במספר ארבעים מנין (ז) שהוא סמוך לארבעים ר' יהודה אומר ארבעים שלימות הוא לוקה והיכן הוא לוקה את היתירה בין כתפיו (ט) אין אומדין אותו אלא במכות ראויות להשתלש אמדוהו לקבל ארבעים ולוקה מקצת ואמרו

המוקדשין שפדה אפילו על מינו לוקה שהרי גוף אחד (א) ועשאו הכתוב שני גופין דמורת חולין ומורת קדשים יש עליו מורת חולין שמונת באכילה מחוץ לפתח אהל מועד כאלו לא הוקדש מעולם ומורת קדשים שאסור בגיזה ועבודה כדלמרינן בספרי (נראה יש טו) צכל אות פכשן תוצה ואלתל צשר (דברים יב) צמה הכתוב מדבר אס צשר תאוה הרי כבר אמור כי ירמיח' ה' אלהיך את גבולך וגו' כי תאוה נפסק וגו' אס באכילת קדשים הרי כבר אמור כי אס צמקוס וגו' אס תעלה וגו' הא אין הכתוב מדבר אלא בפסולי המוקדשין שפדו תוצה ולא גיזה דאסור בגיזה ועבודה צשר ולא חלצ ואלתל ולא ללכצן ולא להלכך אסור להרביעו אפי' עם מינו משום כלאים שמרביע חולין על קדשים על חולין וכן צמנהיג אפילו מנהיג עם מינו ואפילו מנהיגו צמי עצמו חולין וקדשים הוא ומייצ משום כלאים דמרישה דהוא עצמו כלאים שעשאו הכתוב שני גופין. ולא שמעתי ראייה מנלן דחולין וקדשים כלאים זה צוה ודבר תימנה הוא: **מתני'** שאמר צמספר ארבעים והפילו השופט והכחו לפניו כדי רשעתו צמספר (דברים כה) וסמין ליה ארבעים יכנו ודרשינן כמאן דכתיב צמספר ארבעים מנין שהוא סוכס את הארבעים דמפרש צגמ' דמדלח כתיב יכנו ארבעים צמספר אלא צמספר ארבעים יכנו שמעינן דהכי קאמר מנין הסוכס הארבעים חשבון המשלים סוכס של ארבעים שגורס לקרות אחריו ארבעים והיינו שלשים ותשע: **ראויוס להשפוט**. צממרל מפרש: ואמרו

משום הצערה. דאי הוה איהו מצעיר וחצירו מצשל הוה מריווהו חייצין דמצעיר ומצשל אצות מלאכות אלמא מייחייב משום יו"ט שמים הצערה ובישול: ה"ג ואס איתא (ב) הצערה לא לייחייב דהא איחייב ליה משום מצשל: **גיד הנשה של נזילה**. דלוקה חף משום נזילה שאכל:

שגש על בישולו. בישול צשר צחלצ ובישול שלא לצורך יו"ט והצערה שלא לצורך ושמים על אכילתו אכילת גיד ואכילת צשר צחלצ. ואס איתא דמפקת הצערה ומעילת אכילת נזילה הו' איסור ג' על אכילתו: **ואזורה עלי הקדש מהכא**. ואשרייה תשרפון צאש לא תעשון כן לה' אלהיכם: **השמר צנגע הצרעם**. ואמרינן (שבת דף קנ"ג). כקוץ צהרמו הכתוב מדבר והשמר הוא לא תעשה: **ינלקי נמי**. כגון שהיו כלי מחרשה מעלי אשירה: **קוץ אילנות טובות**. צהליכמו: **מי קא חייילא עליה**. הא הוה ליה מצבע שלא יצטל המצוה ונפקא לן מלהרע או להיטיב צצצעות (דף ק"ה). דאין זו צצצעה: **מיגו דחייילא עליה צצצעה נוי'**. היינו איסור כולל. ואיסור מוסקי כגון צצמתיכה עצמה נוסף איסור כגון אילו נוסף על היו"ט איסור ע"י צצצעה זו וה"ל מוסקי דומיא דאשת איש ונעשית חמותו דמוסק הוא דמעיקרא קיימא ליה צצמק והשתא קיימא ליה (ו) צצקילה א"י חלצ דנותר מעיקרא קאי עליה צאיסור חלצ והשתא אימוסף עליה איסור נותר. ואיסור כולל היינו שאין איסור נוסף על החתיכה אלא כולל אחרים צאיסורא וצפי' אלו עבדין הוא דבכיון ליה וע"ש דף ק"ה מן ע"ב: (ז) דאם הוה נעשית וכו' גוף אחד הוה נעשית: (ח) תוב' מ"ה מתקוף וכו' דהשתא דפריך טובא בפרוך. י"ב כולמר א"י קשה מלי קא משוי עבדין י"ל דתלמודא ק"ל אפ"י אשייטא דתנא ושייר כו': (ט) בא"ד וזריך לומר ע"כ וכו' ולעיל קאמר א"ל תני תנא שמה וכו' ללא דמי דלעיל קתני שמה ומני י"ט. י"ב א"ע נמי צמ"ש הוסי' הוסי' רפ"ק דימות דף ג ופ"ק דקדושין דף ק"ה (י) ד"ה שהרי גוף א' הוה נעשית וכו' כפי שיטתו דתלמודא דפסולי המוקדשים קדשים שני גופין חולין כמו שפי' בחולין דף קטו ע"ב: (י) בא"ד נימא דהוה דרי יתקן:

גליון הש"ס
רש"י ד"ה מינו דחייילא וכו' בללה נמי לדרייה לדריה [למייבה] כ"ל צ' משוי י"ב מ"י פ"י תוב' ד"ה מתקוף וכו' דלא דמי. ע"ז זה הוה לך ע"ב צ' מוס' ד"ה וללך:

הגהות הב"ח
(א) גמ' משום הצערה לא ליחייב דהא: (ב) רש"י ד"ה ה"ג ואס איתא. י"ב לומר דל"ג אהצירה לא לייחייב הוה דחוי ליה לנצרכי דגריגס צצפריס וצפי' אלו עבדין הוא דבכיון ליה וע"ש דף ק"ה מן ע"ב: (ג) דאם הוה נעשית וכו' גוף אחד הוה נעשית: (ד) תוב' מ"ה מתקוף וכו' דהשתא דפריך טובא בפרוך. י"ב כולמר א"י קשה מלי קא משוי עבדין י"ל דתלמודא ק"ל אפ"י אשייטא דתנא ושייר כו': (ה) בא"ד וזריך לומר ע"כ וכו' ולעיל קאמר א"ל תני תנא שמה וכו' ללא דמי דלעיל קתני שמה ומני י"ט. י"ב א"ע נמי צמ"ש הוסי' הוסי' רפ"ק דימות דף ג ופ"ק דקדושין דף ק"ה (י) ד"ה שהרי גוף א' הוה נעשית וכו' כפי שיטתו דתלמודא דפסולי המוקדשים קדשים שני גופין חולין כמו שפי' בחולין דף קטו ע"ב: (י) בא"ד נימא דהוה דרי יתקן:

מוסף רש"י
משום הצערה. מלאה לצורך, והצערה מלאה לעמיה ובישול מלאה לעמיו (פסחים ע"ג). גיד הנשה של נזילה. לוקה על אכילתו משום נזילה (שם). שמים על אכילתו. אצל גיד וחלצ צמי בתנאי, ושלש על בשורו. משום הצערה חיי"ט ומשום בישול דיו"ט ומשום מצשל שול דאיתיה בשאליה. לחסם להיור האיסור (שבועות כ"ד). והרי הקדש. שנה ע"י נכל דנריס יש להס שאלה (שם). ראויות להשתלש. כגון י"ח או כ"א או כ"ב, שהיו מנין אותו שמי ידות מאחריה ואתם מלפניו ומקרא יליפין לה (ברכות י"א).

1. ולא ידבק בידך מאיזהו מן החרם למען ישוב; מ"הרזן אפ"ו ונתן ק"ך ודממים ורחמק וזרביך באשר נשבע בללם ה"א:
2. ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמורה שפך תשקפון ותעב ותעבנו בין חרם הוה:
3. ונתעבתם את מוקדחם וישברתם את מצבתם ואשרייהם תשרפון באש ותפסלי אלהיהם תגדעון ואבדתם את שקם מן תפקום ההוא:
4. לא תעשון כן ללך אלהיכם: דברים י"ד כ
5. והורדו זקני העיר ההוא את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבד בו ולא יזרע ויערפו שם את העגלה בנחל: דברים כ"ד
6. השמר בנגע הצרעת לשמר מאד ולעשות בכל אשר יורה אתכם הבהנים הלקים באשר צויתם ושמור לעשות: דברים כ"ח
7. בטבעת הארץ ידודי הברים לא יסרו ממנו: שמות כ"ה טו
8. וירכסו את החושן משבעתו ואל טבעת האפרו בפחית תכלת לדיות על חשב האפרו ולא יזח החושן מעל האפרו: שמות כ"ח כ"ב
9. כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה לניח עליך גרון כי ממנו תאכל ואתו לא תברת כי האדם עץ השדה לבא מפקין במוצו: דברים כ"ט
10. ויהי אם כן הבת דרשע והפילו השפט והבדו לפניו כדי רשעתו במספר: ארבעים יבנו לא יסוף פן יסיף להבחו על אלה מבה רבך ונקלה אדריך לעיניך: דברים כ"ב-ג